

Anteckningar från möte med Mölnålsåns vattenråd den 28 oktober 2021 via Teams

Närvarande: Stig Samuelsson, Södra skogsägarna (ordf.)
Sassi Wemmer (MP), Bollebygds kommun
Kajsa Elmdahl, Bollebygds kommun
Bengt Johansson (M), Härryda kommun
Emma Nevander, Härryda kommun
Gun Kristiansson (S), Mölnålsåns stad
Ann Rane, Mölnålsåns stad
Inger Kjellberg, Kretslopp och vatten i Göteborg
Josefine Evertsson, Miljöförvaltningen i Göteborg
Jon Haraldsson (S), Lerums kommun
Leif-Henrik Andersson, Mölnålsåns Kvarnby
Torbjörn Löfgren, Mölnålsåns Fiskeråd
Lilian Samuelsson, LRF
Michael Nilsson, Naturskyddsföreningen Härryda
Peter Nolbrant, Vattenmyndigheten Västerhavet (Water CoG)
Ragnar Lagergren, Kontaktperson Länsstyrelsen i Västra Götalands län
Monica Dahlberg, GÄVVF/Göteborgsregionen (GR), sekr

1. Föregående mötes anteckningar

Anteckningarna godkändes och läggs till handlingarna.

2. Godkännande av dagordningen

Dagordningen godkändes med tillägg för övrig fråga om VISS (Josefine Erlandsson).

3. Meddelanden

- Vattenrådets dag hålls den 10 december på Scandic Crown, inbjudan utskickad. [Anmälan senast den 25 november.](#)
- Remisserna vi svarat på sedan förra mötet är inskickade och publicerade på vattenrådets hemsida

4. Dagens art – Michael Nilsson, SNF

Punkten skjuts upp till nästa möte

MÖLNDALSÅNS VATTENRÅD

c/o Göteborgsregionens kommunalförbund
Besök Anders Personsgatan 8 | Post Box 5073, 402 22 Göteborg
Tel 031-335 50 00 | Fax 031-335 51 17
www.vattenradlavast.se/molndalsans-vattenrad

5. Vad är det aktuella läget för fri fiskväg vid V Nedsjön, ansökan om ny vattendom o s v? – Torbjörn Löfgren, Mölndalsåns fiskeråd

Ann har varit ute med Mölndals kvarnby och Länsstyrelsen (vattenvård, vattenverksamheter + fiskevård) och inventerat de vandringshinder som finns i Mölndalsån och dess biflöden, både de som ingår i NAP (Nationell plan för moderna miljövillkor för vattenkraften) och övriga.

Emma ska träffa Länsstyrelsen om V Nedsjön inom kort. Emma föreslog att vattenrådet uppvakter Wallenstam om fiskväg vid Mölnlycke fabriker.

Torbjörn påpekade att det är olyckligt att det i planen står att fri fiskväg får anläggas, inte att det ska göras.

Ragnar informerade om att man inom samverkansprocessen kommer att lyfta åtgärdsbehov även för de vandringshinder som inte anmäls via NAP. Det finns ett team för prövningen av Mölndalsån där Sofia Lindgren på Lst är teamledare och flera avdelningar/enheter på Lst ingår så som Kulturmiljö, Fisk, Vatten- och fiskprojekt och Beredningssektariatet.

De tar nu först fram en nulägesbeskrivning som kommer på remiss till vattenrådet i början av 2022. Där har man tittat på all vandringshindren i ARO och bedömt deras passerbarhet. Nästa steg är att beskriva vad som behövs för att nå MKN. Helhetsbild viktig inför prövningen 2025. De mindre dämmena ingår inte i själva prövningen men är viktiga för helhetsbilden och kan regleras genom tillsyn.

Torbjörn: Borde vara viktigt om de är aktiva eller inte, använde de inte till något borde de vara lättare att ta bort.

Bengt frågade vilka arter som hindras? Starksimmande arter som lax och öring om vandringshindren är definitiva. Ålen hindras men den är bra på att klättra så länge som det finns fukt, får svårare om t ex ett damme är torrt längst upp. Många andra arter vandrar mellan vattendrag och sjöar t ex mört, gädda och abborre. Musslor "vandrar" genom att larverna liftar med olika fiskarter, t ex flodpärlmusslan på öring.

6. Har länsstyrelsen påbörjat inventering av möjligheter att anlägga fria fiskvägar förbi dämmen i Mölndalsåns ARO? – Torbjörn Löfgren, Mölndalsåns fiskeråd

Se punkt 5 ovan.

7. Bordet runt – Information och reflektion från vattenrådets representanter om vad som är på gång i de olika kommunerna/organisationerna som berör Mölndalsåns ARO (Stående punkt)

Mölndal

Länsstyrelsen är snart på gång att skicka vattenskyddsområde Rådasjön och Norra Långvattnet på remiss.

Lokalt åtgärdsprogram för Kålleredsbäcken avseende MKN för vatten är på granskning. Skickas sedan till bl a vattenrådet på remiss.

Länsstyrelsen har gjort fältbesök vid Mölndals Kvarnby's dämmen (både de som ingår i NAP och de andra). Nulägesbeskrivning på gång.

Muddring vid Ståloppet i princip klart. Bron vid Rådasjön på gång i nov.

Projektering av fiskväg vid Stensjö damme inledd.

Arbete vid Norra Grevedämnet pågår, klart i vår.

Arbete vid Kråkans krog avbrutet början av okt. Blir troligen fortsatt i vår.
Forsåker, vatten nu i tillfällig ränna. Schakt och spontning pågår, betongarbete vid Vattenplatsen inleds mitten nov.

Bypass-rör planerad byggstat efter beställning i nov.

ÖP på remiss i början av våren 2022. Diskussion bl a kring om man ska bygga på jordbruksmark eller inte.

Kommunekologen Elisabeth Rex slutar i Mölndals, ersättare klar.

Härryda

Politisk arbetsgrupp har arbetat med ÖP. Under hösten 2021 arbetas de politiska synpunkterna in i förslag till ny ÖP. Förslaget kommer att presenteras för allmänheten, föreningar, myndigheter med flera och vara ute på så kallat samråd kring årsskiftet 2021/2022.

Länsstyrelsen vill att anslutning till Vattenverket i Hindås är klart redan 2024 men kommunen tror att 2025 är mer rimligt. För dialog med Länsstyrelsen om Vattenskyddsområdet för V Nedsjön, de vill ansluta de som nu har enskilda avlopp från Hindås och neråt.

Byggs nu vid flygfältet på norra sidan Rv 40, "Airport city del 4".

Slamby ska anslutas till kommunalt VA

DP för Mölnlyckemotet antagen men inte för Hagen.

Natura 2000 vid Motorgården ska vara klart innan jul.

Inventering av flodpärlmussla i kommunen. Kan rapportera från den vid nästa möte.

Emma går på föräldraledighet vid årsskiftet, ingen ersättare klar. Linda Harald går in som ordinarie i vattenrådet så länge.

Göteborg

Fekal påverkan i Rådasjön under hösten. Kommer troligen från Solstens industriområde. Felsökning pågår.

Miljöförvaltningen i Göteborg har yttrat sig i undersökningssamråd inför ombyggnation av kanalmurarna utmed Ävägen. De har bland annat lyft att de anser att vattenrådet bör beredas möjlighet att lämna synpunkter i ärendet samt att kantzonen bör förbättras för att gynna biologisk mångfald. Samverkan viktig. *Miljöförvaltningens yttrande bifogas.*

Lerum

Kommunen har haft samråd om ny ÖP.

Fördjupad satsning på Oxsjön och S Stamsjön för bättre tillgång på råvatten.

Bollebygd

Sassi har noterat att det är mycket kalhyggen precis vid Ö Nedsjön, det kan ha negativ påverkan på vattenkvaliteten.

Mölndals kvarnby

Mycket vatten i magasinen nu vilket har ställt till det för entreprenörerna.

C-G Göransson (Sweco) arbetar med flödesregleringen. Michael undrar om vattenrådet kommer att få yttra sig.

Sätter in elaggregat så att dämmen ska gå att reglera även vid strömbortfall.

Finns nu ny version av Waterflow

Göteborg rensat kulvert under Tingstadmotet.

Sportfiskarna

Har inventerat musslor för Härryda, rapport kommer inom kort.
Karterar vandringshinder (vägtrummor) inom ARO.

Länsstyrelsen

Länsstyrelsen har tagit fram en [Regional vattenförsörjningsplan för dricksvatten i Västra Götaland](#). Kommer mycket pengar till dricksvattenfrågor.

Arbetar med den Nationella planen för moderna miljövillkor för vattenkraften (NAP) i länet. För Mölndalsåns ARO ska anmälan in senast 1/2 2024.

Flera instanser, bl a HaV och Vattenmyndigheterna har begärt att Åtgärdsprogrammet ska överprövas av regeringen. *Ragnar har skickat en presentation som bifogas protokollet.*

Södra skogsägarna

Finns det någon tätortsmiljö som det inte arbetas med nu?

LRF

Inget nytt att rapportera om.

Mölndalsåns fiskeråd

Inget nytt att rapportera om.

Naturskyddsföreningen

Utför våtmarksinventering med LONA-bidrag. Enviroplaning är konsult. Rapporten kommer även att innehålla åtgärdsförslag. Finns meddela att söka från Skogsstyrelsen för att kunna ersätta markägare vid återvätning och även stor satsning på våtmarker via LONA. Skulle ge stor nytta genom minskad risk för både översvämning nedströms och uttorkning av vattendrag under torrperioder, rening, biologisk mångfald samt minskade utsläpp av CO₂.

8. Rapportering från vattenrådets pågående projekt, vad har hänt sedan sist?

○ Politikerutbildning (Michael, Emma, Torbjörn, Stig & Niklas)

Nu börjar kommunerna ha fysiska/hybrid KS-möten. De som utsetts från respektive kommun, (Emma N (Härryda), Anders E (Möln dal), Sassi W (Bollebygd), Robert B (Lerum, bör kanske samordnas med info från Säv eåns vattenråd) och Emma D (Göteborg), får i uppdrag att boka in tid för vattenrådet på kommande KS/KF med tid på ca 20-30 minuter.

Arbetsgruppen bör träffas innan för att gå igenom presentationen.

Kanske bör politiker från samtliga kommuner bjudas in till bussresa inom Mölndalsåns AR till våren?

○ Möten med tjänstepersoner (Michael, Emma, Torbjörn, Stig & Niklas/Matilda)

Avvaktar med att boka in träffas med kommunernas tjänstepersoner tills efter vi har träffat politikerna.

○ Inventering av vandringshinder – vägtrummor

Sportfiskarna har blivit beviljade LOVA-medel. Bollebygd, Härryda och Möln dal bidrar med 10% vardera till projektet.

Hittills mest inventeringar längs Kålleredsbäcken kopplat till åtgärdsplanen som tas fram där. Av de 32 vägtrupper som inventerats har 18 varit partiella hinder och 2 definitiva. De områden som biotopkarterades av Calluna 2012 inventeras inte nu då det redan finns underlag i den rapporten.

- Skyltprojekt (Michael, Emma, Elisabet, Josefine (Göteborg) & Monica).
14 placeringar klara. Michael visar hur skyltarna är tänkta att se ut. Vattenrådet godkände utformningen.

Några önskvärda platser kvarstår (Ansvarig, kommun): Badplatserna vid Nedflo och Tubbed, V resp Ö Nedsjön (Sassi, Bollebygd), vid Härskogen kopplat till elljusspåret/SOK Lerums klubbstuga (Robert, Lerum) samt Feskekôrka och Gårda (Josefine, Göteborg)

Försöker där det går sätta dem på broar och parkmark för att inte behöva sätta skyltställ i hårdgjord yta.

Har framkommit önskemål från kommunerna om att kommunloggor ska finnas på skyltarna inom respektive kommun. Loggorna skickas till Michael i JPG-format.

Uppgifter som kvarstår är:

- Slutliga platser för skyltar måste bestämmas
- Skyltarna skall göras klara
- Tryckning av skyltar
- Montering och utplacering av skyltarna
- Marknadsföring och presentation på hemsida m.m.
- Skötsel och tillsyn av skyltarna

9. Övriga aktiviteter/projekt för vattenrådet inkl. idébank för framtiden.

- Planerade
 - Besök vid Forsåker och Stensjödämme i samband med möte (behövs lokal för det ev Mölndals museum) till våren (april/maj) 2022 (Anders E, Mölndal).
 - Vandring längs Mölndalsån nära GR. Lämpligt när ombyggnationen av bron vid dämmet är klar. *Enligt tidplanen slutet av september 2022.*
 - Viktigt att utveckla samarbetet med kommunerna, t ex genom att svara på kommunernas ÖP.
ÖP för både Mölndal och Härryda är framskjutet till 2022.
- Nya förslag
 - Emma informerade om att det avsatts 325 miljoner inom LONA för våtmarksprojekt, med 90%-ig finansiering.

Michael informerade om att Naturskyddsföreningen planerar att söka inom dessa för ett kunskapshöjande seminarium om våtmarker och bjuda in markägare och kommuner. Vattenrådet är intresserade av att delta i projektet som en part. Detta kan kanske kombineras med bussresa (se pkt 8, Politikerutbildning) där man kan visa på både påverkade och opåverkade våtmarker. Angeläget att arbeta för återvätning då det ger många positiva effekter (se pkt 7, Naturskyddsföreningen)

Torbjörn föreslår att vi vid nästa möte avsätter tid för att diskutera vad vattenrådet ska arbeta med och hur vattenrådet ser på utvecklingen inom avrinningsområdet.

10. Vattenrådets finansiering.

Härryda: Ärendet bordlades den 26/8 och tas upp igen senare i höst, 103 000 kr/år

Lerum: Har sagt ja till finansieringen, 10 000 kr/år

Bollebygd: Har sagt ja till finansieringen, 31 000 kr/år

Göteborg: Har sagt ja till finansieringen, 133 000 kr/år

Mölndal: Frågan kommer upp i KSAU den 3/11 och för beslut i KS den 24/11, 73 000 kr/år

11. Water Co Governance.

Peter Nolbrant meddelade att han slutar på Vattenmyndigheten nu sista oktober då projektet avslutas då. Han kommer fortsätta driva sin konsultfirma Biodivers samt arbeta för Lygnerns vattenråd och Ätrans vattenråd samt lite för 8+fjordar.

Alla resultat från Water CoG finns tillgängliga via [HaV:s hemsida](#).

Det har under projektet framkommit att det finns ett stort behov av samverkan kring vatten, mångfald och klimat samt behov av en långsiktig basfinansiering.

Bra om man sprider foldern "[Ta hjälp av ett vattenråd](#)" som tagits fram inom Water CoG.

Bra om man kan nyttja kommunikationskanalerna hos kommunerna och andra organisationer. Behöver man fler foldrarna finns det fler på GR, bara säg till Monica så tar hon med till nästa möte.

12. Hemsidan www.vattenradivast.se/molndalsans-vattenrad (Stående punkt)

Monica uppmanar att komma in med synpunkter och förslag till ny information att lägga upp på hemsidan, går bra att göra även mellan mötena om man kommer på något.

13. Övriga frågor

- Önskemål från Torbjörn Löfgren till nästa möte, då det inte var möjlighet för aktuella personer (se nedan) att vara med vid detta möte: Genomgång av försurningsrisker utifrån de senaste provtagningsresultaten då fiskerådets kontaktperson för kalkning har sett att det enligt de senaste provtagningarna i Mölndalsåns ARO ser ut att finnas överhängande risk att försurning är på väg att ta fart igen, i tex St. Härsjön, St. Sturven, Porstjärn och Stensjön (Härskogen). Hur ser kalkningsplanen ut? Finns det kalkningar som hoppats över och i så fall varför? Kan kalkningsplanen följas framåt? Behöver den justeras?
Kalksamordnare på GR samt Länsstyrelsen bjuds in till nästa möte.
- Mail om utsläpp till Björrodsbäcken i Härryda har inkommit till vattenrådet. Tillsyn är utförd av Härryda kommun och ärendet är nu avskrivet. Kommunen har uppmanat personen som drivit ärendet att JO-anmäla kommunen om hon är missnöjd med hanteringen. Torbjörn frågade om man inte istället, kanske via Tekniska förvaltningen, kan kontakta utsläppande verksamhet mer informellt, för att försöka få bukt med utsläppen. Michael påpekade att det är viktigt att minimera utsläpp då det finns öring i bäcken.
- Förbättringsbehov i VISS – Josefine E (Frågan skjuts pga tidsbrist till nästa möte)
- Inventering av våtmarker i Härryda (Se ovan)

14. Nästa möte

Nästa möte blir den 27 januari 2022 kl 13:30-16:00 via på GR men möjlighet att vara med via Teams.

/Monica Dahlberg, sekr.